

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
และการออกแบบ
FACULTY OF ARCHITECTURE AND DESIGN

แผนการบริหารความเสี่ยง และการวางระบบควบคุมภายใน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

จัดทำโดย

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

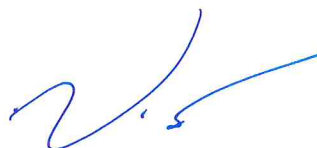
โทร. 02-665-3777 ต่อ 8110

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายใน เป็นกลวิธีที่นำมาใช้ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตามและสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหน่วยงาน/ฝ่ายงาน หรือกระบวนการดำเนินงานขององค์กร เพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุเป้าหมายให้เหลือน้อยที่สุดและเพิ่มโอกาสแก่องค์กรมากที่สุด

โดยคณะฯ ได้ยึดหลักการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organization of The Treadway Commission (COSO) เป็นกรอบในการบริหารความเสี่ยงของคณะฯ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ดังนั้น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยครอบคลุมความเสี่ยง ทั้งด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านทรัพยากร ระเบียบข้อบังคับ ฯลฯ เพื่อให้ทุกฝ่ายใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา พิจักขณา)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผลความจำเป็นในการบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายใน

1.1.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546

ในหมวดที่ 3 มาตรา 9 (1) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการ โดยให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาราชการ ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ได้กำหนดให้มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้เป็นกลยุทธในการบริหารจัดการ

1.1.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดให้มีตัวบ่งชี้ในการนำระบบบริหารความเสี่ยง มาใช้ในการกระบวนการบริหารการศึกษาตามตัวบ่งชี้ที่ 5.1 การบริหารของสถาบันเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจกลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของสถาบัน เกณฑ์มาตรฐาน 3 ดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่เป็นผลจากการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามพันธกิจของสถาบันและให้ระดับความเสี่ยงลดลงจากเดิม และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ สมศ. รอบตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหารความเสี่ยง

1.1.3 ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 5

สืบเนื่องจากในปี พ.ศ.2544 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ออกระเบียบ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 ตามระเบียบฯ ข้อ 5 กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและวางระบบควบคุมภายใน และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการปรับปรุงการควบคุมภายใน ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

1.2 วัตถุประสงค์การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

1.2.1 เพื่อควบคุม หรือลดโอกาสและผลกระทบที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่คณะฯ ในอนาคต

1.2.2 เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ

1.3 การบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของคณะฯ ทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร โดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงหรือผลกระทบของความเสียหาย จากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่คณะฯ ยอมรับได้ การจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี ดังนี้

1. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง
2. การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงการทำงาน เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
3. การกระจายความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป
4. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก หน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป

1.4 นโยบายการบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มีระบบการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุมกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่ทำให้คณะฯ เกิดความเสียหาย หรือให้ระดับความเสี่ยงหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายของคณะฯ

ในปี พ.ศ.2568 คณะฯ ได้มีกระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ อย่างเป็นระบบ โดยผ่านการพิจารณา ดังนี้

1. ทบทวนภาระงานที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยให้พิจารณาความเสี่ยงทุกประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาและวิเคราะห์ว่า งาน/โครงการ/กิจกรรมใดส่งผลให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ในปี พ.ศ.2567 ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด ทั้งในระดับภาพรวมมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงาน
 - 1.2 พิจารณาผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา 2567 (ผลการตรวจ SAR สกอ.) ที่ไม่บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน
 - 1.3 พิจารณาผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยง/แผนปรับปรุงการควบคุมภายในปี พ.ศ. 2567 ว่าสามารถลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หากยังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ ให้พิจารณาหาแนวทางควบคุมอย่างต่อเนื่อง
2. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายในของหน่วยงานตามแบบฟอร์ม RMUTP-ERM.S โดยพิจารณาความเสี่ยงทุกภาระงาน จำแนกตามประเด็นความเสี่ยงอย่างน้อย 4 ด้าน อาทิเช่น
 - 2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนยุทธศาสตร์ เช่น ทิศทางการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ตามแผนต่าง ๆ ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน การตอบสนองความต้องการของสังคม/ชุมชน/ผู้รับบริการ เป็นต้น

- 2.2 ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินงานและส่งผลต่อความสำเร็จของงาน เช่น การวางแผน/ขั้นตอนการดำเนินงานไม่เหมาะสม ขาดความร่วมมือ ปฏิบัติงานผิดพลาด/ล่าช้า ขาดข้อมูลสนับสนุน ขาดบุคลากร เป็นต้น
- 2.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น งบประมาณที่ตั้งไว้ไม่เพียงพอ ราคาวัสดุอุปกรณ์ปรับเพิ่มขึ้น การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ เป็นต้น
- 2.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบ คือ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการไม่ปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ ได้แก่ การไม่ดำเนินงานให้เสร็จครบถ้วนตามกำหนดสัญญา การดำเนินงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง บุคลากรไม่ยอมรับและไม่ทำตามกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงใหม่ เป็นต้น
3. ได้นำข้อเสนอแนะจากคณะผู้บริหารระดับสูงของคณะฯ คณะกรรมการประจำคณะฯ และคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยฯ มาเป็นประเด็นประกอบการพิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ
4. ได้นำภาระงานที่ต้องปฏิบัติภายใต้กฎ ระเบียบ ซึ่งกรมบัญชีกลางกำหนดให้มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ เพื่อใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน ได้แก่ งานการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ

จากการพิจารณาดังกล่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 คณะฯ ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายใน จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งความเป็นเลิศในเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติที่สร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจและสังคม
เรื่องที่ 1 รายได้ของคณะมีแนวโน้มลดลง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยต่อการรับการเปลี่ยนแปลง

เรื่องที่ 2 การผลิตบัณฑิตตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานน้อย

เรื่องที่ 3 จำนวนนักศึกษาที่ออกกลางคันเพิ่มสูงขึ้น

ทั้งนี้ เพื่อให้คณะฯ มีการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงให้ทุกฝ่ายปฏิบัติดังนี้

1. ให้นำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ดังกล่าว ไปบริหารจัดการตามความรับผิดชอบที่ได้กำหนด
2. ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงฯ ที่มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ โดยคณะฯ กำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยงฯ ปีละ 3 ครั้ง ในรอบ 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

ส่วนที่ 2 กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานของ COSO

2.1 การบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของ COSO

COSO : The Committee of Sponsoring Organizations of The Treadway Commission คือ สมาคมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพของสหรัฐอเมริกา ได้พัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยง การควบคุม ภายใน และการกำกับดูแลกิจการที่ดีขึ้นในปี พ.ศ.2544 และได้ประกาศกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับ องค์กรในปี พ.ศ.2547 ซึ่งองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วโลกได้ใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงนี้เป็นแนวทาง ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลโดยทั่วกันองค์กรประกอบของการบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO มี 8 ประการ ซึ่งจะเชื่อมโยงลงสู่การบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายใน ได้แก่

2.1.1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ตามแบบประเมินการควบคุมภายใน 5 ด้าน

2.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร ในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่าง ๆ

2.1.3 การระบุความเสี่ยง

2.1.4 การประเมินความเสี่ยง

2.1.5 การประเมินมาตรการควบคุม

2.1.6 การบริหาร/การจัดการความเสี่ยง

2.1.7 การรายงานผลการปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยง

2.1.8 การติดตามและทบทวนการดำเนินงาน

2.2 ประเภทของความเสี่ยงตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา มี 6 ด้าน

กำหนดให้แผนบริหารความเสี่ยงระดับคณะฯ และระดับหน่วยงานจะต้องมีประเภทของความเสี่ยงอย่าง น้อย 3 ด้าน เพื่อให้เกิดการควบคุมหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย โดยความเสี่ยงตามเกณฑ์ การประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 6 ด้านนี้ ได้แก่

2.2.1 ความเสี่ยงด้านทรัพยากร อาทิ การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่

2.2.2 ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของสถาบัน

2.2.3 ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

2.2.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น กระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ

2.2.5 ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และ บุคลากร

2.2.6 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

หมายเหตุ สามารถพิจารณาความเสี่ยงอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากนี้ได้ตามบริบทของคณะฯ/หน่วยงาน

2.3 แนวทางการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้สิทธิส่วนราชการ ในการพิจารณาวางระบบควบคุมภายใน ได้ตามความเหมาะสม ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ใช้กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO เป็นระบบควบคุมภายใน และให้จัดทำรายงานการควบคุมภายใน/แผนปรับปรุงการควบคุมภายในเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

ในส่วนของการจัดทำแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน นอกจากจะจัดทำแผนปรับปรุงฯ โดยใช้ข้อมูลจากแผนบริหารความเสี่ยงแล้ว ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์จากงานประจำที่ดำเนินการอยู่เป็นปกติ ด้วยว่าอาจมีความเสี่ยง/ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงาน ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือผิดระเบียบของทางราชการ

2.4 กระบวนการบริหารความเสี่ยง

2.4.1 การกำหนดวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จหรือผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์ระดับสถาบัน/สำนัก/คณะ/กอง ควรเป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ตามพันธกิจของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งต้องสอดคล้องและสนับสนุนกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยฯ

2.4.2 การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง เป็นเหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแล้วส่งผลเชิงลบ ทำให้หน่วยงานสูญเสียคุณค่า หรือขัดขวางวัตถุประสงค์ โดยเกิดจากทั้งสาเหตุปัจจัยภายใน (สามารถควบคุมได้) และสาเหตุปัจจัยภายนอก (ไม่สามารถควบคุมได้) โดยมีขั้นตอนการระบุความเสี่ยง คือ

2.4.2.1 พิจารณาวัดวัตถุประสงค์ระดับกระบวนการ/กิจกรรมคืออะไร

2.4.2.2 ระบุว่ามีความเสี่ยง/การกระทำใด พร้อมทั้งสาเหตุของเหตุการณ์นั้น ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง

2.4.2.3 จัดประเภทของความเสี่ยง

2.4.3 การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จะทำให้รู้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง และรู้ว่าความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงที่หน่วยงานต้องบริหารจัดการ และความเสี่ยงใดสามารถยอมรับให้เกิดขึ้นได้ รวมทั้งรู้ว่าจะกำหนดวิธีจัดการกับความเสี่ยงนั้นอย่างไร วิธีการประเมินความเสี่ยงที่นิยมใช้ คือ Risk Matrix เป็นการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาถึงความไม่แน่นอนใน 2 ปัจจัย คือ

- ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง โดยพิจารณาถึงความถี่ของการเกิดขึ้นในอดีต และการคาดการณ์โอกาสที่จะเกิดในอนาคต

- ระดับผลกระทบของความเสี่ยง ที่มีผลต่อมหาวิทยาลัย/หน่วยงาน ว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด

โดยมีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

2.4.3.1 จัดทำหลักเกณฑ์สำหรับประเมินความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขของปัจจัยด้านโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

2.4.3.2 วิเคราะห์และประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง จากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยง

2.4.3.3 จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

2.4.4 การจัดการความเสี่ยง

เป็นการดำเนินการเพื่อกำจัด โอนย้ายหรือลดความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ โดยมีขั้นตอนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

2.4.4.1 หลังจากประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงแล้วให้วิเคราะห์ความคุ้มค่าของวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถกำหนดวิธีการที่เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

2.4.4.2 จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง สำหรับความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรงของความเสี่ยงสูงหรือเป็นความเสี่ยงที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย วิธีการดำเนินงาน และมีการกำหนดหน่วยงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบแผนจัดการความเสี่ยง

2.4.5 การรายงานผล

การรายงานผล เป็นการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตามแผนจัดการความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าแผนบริหารความเสี่ยงนั้นมีประสิทธิภาพ ทั้งสาเหตุของความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จความรุนแรงของผลกระทบ วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้ง ติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และสามารถลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับ

2.5 การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงและการวางระบบควบคุมภายในของคณะฯ

การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ยึดหลักการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของ COSO ที่ได้พัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงการควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการที่ดีขึ้น ในปีพ.ศ.2544 ซึ่งองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วโลกได้ใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงนี้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลโดยทั่วกัน ซึ่งคณะฯ มีเป้าหมายหลัก คือ ต้องการให้บุคลากรของคณะฯ เข้าใจถึงระบบการบริหารความเสี่ยง ตั้งแต่การสร้างพื้นฐานองค์ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง สามารถจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยฯ ได้

ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในฯ คณะฯ จะจัดทำในรูปแบบฟอร์ม RMUTPERM.S ตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ 20 วัตถุประสงค์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : มุ่งความเป็นเลิศในเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติที่สร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจและสังคม

วัตถุประสงค์ที่ 1.1 : เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ที่ 1.2 : เพื่อให้มหาวิทยาลัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองในทางการเงินได้

วัตถุประสงค์ที่ 1.3 : เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงได้รับการยอมรับ

- วัตถุประสงค์ที่ 1.4 : เพื่อให้ผู้ใช้บริการของมหาวิทยาลัยชื่นชม ประทับใจต่อผลงานของมหาวิทยาลัย
- วัตถุประสงค์ที่ 1.5 : เพื่อให้มีกระบวนการสร้างและผลิตเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยที่มีมาตรฐานสูง
- วัตถุประสงค์ที่ 1.6 : เพื่อให้บุคลากรและอาจารย์ทำงานด้วยความสุข ใช้ความเก่งและมีคุณธรรม
- วัตถุประสงค์ที่ 1.7 : เพื่อให้มีเทคโนโลยีล้ำสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยต่อการบริการเปลี่ยนแปลง

- วัตถุประสงค์ที่ 2.1 : เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้สูง
- วัตถุประสงค์ที่ 2.2 : ภาคอุตสาหกรรมและทุกภาคส่วนได้รับบัณฑิตที่มีทักษะและบริการตรงตามความต้องการ
- วัตถุประสงค์ที่ 2.3 : เพื่อให้มีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
- วัตถุประสงค์ที่ 2.4 : เพื่อให้มีกระบวนการพัฒนาการทำงานและหลักสูตรที่ทันสมัย
- วัตถุประสงค์ที่ 2.5 : บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญพร้อมก้าวทันการเปลี่ยนแปลง
- วัตถุประสงค์ที่ 2.6 : มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน สังคม

- วัตถุประสงค์ที่ 3.1 : เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ
- วัตถุประสงค์ที่ 3.2 : เพื่อสร้างรายได้ภายในชุมชนรอบมหาวิทยาลัย และใน Area based ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ
- วัตถุประสงค์ที่ 3.3 : เพื่อให้ผู้รับบริการของมหาวิทยาลัย เกิดความพึงพอใจในการนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอด
- วัตถุประสงค์ที่ 3.4 : เพื่อให้มีการอนุรักษ์ พัฒนาการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของประเทศ
- วัตถุประสงค์ที่ 3.5 : เพื่อให้มีระบบการจัดการที่ดี มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ในการให้บริการจัดการเรียนรู้ และสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน
- วัตถุประสงค์ที่ 3.6 : มีเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ และประโยชน์ให้แก่ชุมชน
- วัตถุประสงค์ที่ 3.7 : เพื่อให้มีการพัฒนาบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนที่จำเป็นสำหรับการให้บริการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน

แบบฟอร์มการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะฯ

คณะฯ ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของคณะฯ ตามแบบฟอร์ม RMUTP-ERM.S ตามยุทธศาสตร์ของคณะฯ และนำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ของมหาวิทยาลัยมาเป็นแนวทางประกอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ของคณะฯ โดยให้วิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงฯ ตามบริบทของคณะฯ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ใช้แบบฟอร์ม RMUTP-ERM.S1

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ใช้แบบฟอร์ม RMUTP-ERM.S2

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ใช้แบบฟอร์ม RMUTP-ERM.S3

ทั้งนี้ ในแต่ละกิจกรรมความเสี่ยง ให้หน่วยงานดำเนินการควบคู่กันไปด้วย ได้แก่

- ประเมินโอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง โดยสามารถกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในแบบฟอร์มการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาส และระดับความรุนแรงจากความเสี่ยง
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสกับผลกระทบจากความเสี่ยง ของแต่ละกิจกรรมความเสี่ยงในแบบฟอร์มความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์มาตรฐานของโอกาสและผลกระทบ

คำอธิบายการกรอกข้อมูลในแบบฟอร์ม RMUTP-ERM.S

ช่องที่ (1) ความเสี่ยง

ให้หน่วยงานคัดเลือกความเสี่ยงจากการพิจารณาผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดความเสี่ยงที่ส่งผลให้งานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่ส่งผลให้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด กิจกรรมที่ต้องการเพิ่มเป้าหมายในการดำเนินงานให้มากกว่าปกติ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อภารกิจหลักของหน่วยงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง จะวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นด้าน ดังนี้

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร อาทิ การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่
- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของสถาบัน
- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น กระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัยระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ
- ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลโดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร

- ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

ช่องที่ (2) ประเภทของความเสี่ยง

ประเภทของความเสี่ยงมีหลายเรื่องและหลายแหล่งที่มา แต่ความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้สำหรับสถาบันอุดมศึกษาควรครอบคลุมด้านต่าง ๆ โดยตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มี 6 ด้าน และกำหนดให้แผนบริหารความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัยฯ และระดับหน่วยงานจะต้องมีประเภทของความเสี่ยงอย่างน้อย 3 ด้าน เพื่อให้เกิดการควบคุมหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย โดยมีประเภทของความเสี่ยง ดังนี้

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร อาทิ การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอาคาร สถานที่
- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของสถาบัน
- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน อาทิ กระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ

- ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร
- ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก
- ความเสี่ยงอื่น ๆ พิจารณาความเสี่ยงอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากนี้ได้ตามบริบทของหน่วยงานหากเป็นประเภทความเสี่ยงด้านอื่น ๆ โปรดระบุประเภทความเสี่ยงนั้นด้วย

หากเป็นประเภทความเสี่ยงด้านอื่น ๆ โปรดระบุประเภทความเสี่ยงนั้นด้วย

ช่องที่ (3) ปัจจัยเสี่ยง

ให้หน่วยงานระบุปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสียหาย โดยปัจจัยหรือสาเหตุของความเสียหายนั้น เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุปัญหาที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือเกี่ยวข้องกับโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นปัจจัยของความเสียหาย ที่อาจมีผลกระทบต่อ การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายในหรือภายนอกหน่วยงาน หรือเป็นการ ระบุสาเหตุของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ช่องที่ (4) การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่ แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถ วางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความ เสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และ ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ จะต้องกำหนดเกณฑ์ของ หน่วยงานขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

คำอธิบายการกรอกข้อมูล

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ ของหน่วยงาน จะต้องกำหนดเกณฑ์ของ หน่วยงานขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูล สภาพแวดล้อมในหน่วยงาน และดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ และผู้บริหารของ หน่วยงาน

เกณฑ์ในเชิงปริมาณ เหมาะกับหน่วยงานที่มีข้อมูลตัวเลข หรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่าง พอเพียง สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลเชิงพรรณาน่าไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาถึงโอกาสใน การเกิดและความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งมีเกณฑ์ใน การให้คะแนนผลกระทบ เป็นดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
4	สูง	1 - 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง
2	น้อย	2 - 4 ปีต่อครั้ง
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ให้หน่วยงานกรอกเกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) โดยพิจารณาโอกาสและความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาสและความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ตัวอย่าง : ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดสูงมาก
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบ้างเป็นบางครั้ง
2	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น
1	น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย

ผลกระทบของความเสียหาย

ให้หน่วยงานกรอก เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบจากความเสียหาย (Impact) โดยพิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหายที่มีผลต่อองค์กรหรือหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ตัวอย่าง : ผลกระทบของความเสียหาย (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยสูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยสูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยปานกลาง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยน้อย
1	น้อยมาก	มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยน้อยมาก

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหายที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบด้านการดำเนินงานต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เกิดความสูญเสียต่อระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมด และเกิดความเสียหายอย่างมาก ต่อความปลอดภัยของข้อมูลต่าง ๆ
4	สูง	เกิดปัญหากับระบบ IT และระบบความปลอดภัยที่ส่งผลต่อข้อมูลบางส่วน
3	ปานกลาง	ระบบมีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มาก
2	น้อย	เกิดเหตุที่แก้ไขได้
1	น้อยมาก	เกิดเหตุที่ไม่มีความสำคัญ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบด้านการดำเนินงาน (ต่อบุคลากร)		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกเลิกจ้างหรือออกจากงานเนื่องจากเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตผู้อื่น โดยตรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัย ตัดเงินเดือน ไม่ได้ขึ้นเงินเดือน
3	ปานกลาง	ถูกทำทัณฑ์บน ความรุนแรงส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อื่นและสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

หลังจากหน่วยงานกรอกแบบฟอร์มการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาส และระดับความรุนแรง จากความเสี่ยงแล้วเสร็จ ให้หน่วยงานดำเนินการวิเคราะห์ลงในแบบฟอร์มความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์ มาตรฐานของโอกาสและผลกระทบ

คำอธิบายการกรอกข้อมูลแบบฟอร์มความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์มาตรฐานของโอกาสและผลกระทบ

ให้หน่วยงานนำตัวเลขระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ และระดับผลกระทบของความเสี่ยงตาม เกณฑ์ที่หน่วยงานเป็นผู้กำหนด มาวิเคราะห์ลงในแบบฟอร์มความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์ มาตรฐานของโอกาส และผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง จะแสดงค่าระดับความเสี่ยงมาจัดลำดับความเสี่ยง

การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ระดับคะแนนความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อหน่วยงาน เพื่อพิจารณากิจกรรมการควบคุม ในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับ ของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง

ที่ประเมินได้ตามตารางการประเมินความเสี่ยงโดยจัดเรียงตามลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำและเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูงมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงต่อไป

เมื่อหน่วยงานวิเคราะห์ ระดับโอกาส และระดับผลกระทบของความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงแล้วให้หน่วยงานกรอกเลขลงในแบบฟอร์มในช่อง (4) โดยกรอกตัวเลข ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	กรอกเลข
สูงมาก	5
สูง	4
ปานกลาง	3
น้อย	2

ช่องที่ (5) การควบคุม/การแก้ปัญหาที่มีอยู่เดิม

เมื่อจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ขั้นตอนต่อไปให้หน่วยงานกรอกการควบคุม/การแก้ปัญหาที่มีอยู่เดิมเพื่อวิเคราะห์การควบคุมที่มีอยู่เดิมก่อน ว่าได้มีการจัดการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยให้หน่วยงานระบุกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงเดิมที่ได้ดำเนินการแล้วเพื่อลดความเสี่ยงในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา

ช่องที่ (6) รายละเอียด/ผลการประเมินการควบคุมเดิมที่มีอยู่ก่อนได้ผลหรือไม่

ให้หน่วยงานวิเคราะห์ผลการควบคุมเดิมที่มีอยู่ก่อน ว่าได้มีการจัดการควบคุมเพื่อช่วยลดความเสี่ยงไว้อย่างไร รวมทั้งพิจารณาด้วยว่าการควบคุมที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ได้มีการนำมาปฏิบัติด้วยหรือไม่และได้ผลอย่างไร

แผนบริหารความเสี่ยง

ช่องที่ (7) กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง

เมื่อได้พิจารณาผลการประเมินการควบคุมเดิมที่มีอยู่ก่อนแล้ว ถ้าพบว่ากิจกรรมควบคุมยังไม่ทำให้ความเสี่ยงลดลง ควรนำกิจกรรมควบคุมนั้นมากำหนดเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยง เพื่อใช้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง หรือกำหนดกิจกรรมควบคุมใหม่ เพื่อให้การจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยให้หน่วยงานระบุการจัดการความเสี่ยง

ช่องที่ (8) กำหนดเสร็จ/ผู้รับผิดชอบ

ให้หน่วยงานกำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จ และระบุผู้รับผิดชอบ

การรายงานบริหารความเสี่ยง

ช่องที่ (9) การรายงานผลการบริหารความเสี่ยงฯ รอบ 6 เดือน

ให้หน่วยงานรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รอบ 6 เดือน ลงในช่องที่ (9) และระบุสถานะดำเนินงาน โดยใส่เครื่องหมายแสดงสถานการณ์ดำเนินงาน ดังนี้

เครื่องหมาย	คำอธิบาย
*	ดำเนินการแล้วเสร็จตามกำหนด
/	ดำเนินการแล้วเสร็จแต่ล่าช้ากว่าที่กำหนด
X	ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ
O	อยู่ระหว่างดำเนินการ

ช่องที่ (10) การรายงานผลการบริหารความเสี่ยงฯ รอบ 9 เดือน

ให้หน่วยงานรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รอบ 9 เดือน ลงในช่องที่ (10) และระบุสถานะดำเนินงาน โดยใส่เครื่องหมายแสดงสถานการณ์ดำเนินงาน

ช่องที่ (11) การรายงานผลการบริหารความเสี่ยงฯ รอบ 12 เดือน

ให้หน่วยงานรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รอบ 12 เดือน ลงในช่องที่ (11) และระบุสถานะดำเนินงาน โดยใส่เครื่องหมายแสดงสถานะการดำเนินการตามคำอธิบาย

ผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงฯ

ให้หน่วยงานกรอกผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงฯ ดังนี้

- หากหน่วยงานปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยงแล้ว ความเสี่ยงนั้น ลดลง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ความเสี่ยงลดลง”
- หากหน่วยงานปฏิบัติตามแผนบริหารความเสี่ยงแล้ว ความเสี่ยงนั้น ไม่ลดลง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง “ความเสี่ยงไม่ลดลง”

ส่วนที่ 3 แผนบริหารความเสี่ยงและแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีจำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งความเป็นเลิศในเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติที่สร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจและสังคม

เรื่องที่ 1 รายได้ของคณะมีแนวโน้มลดลง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยต่อการรับการเปลี่ยนแปลง

เรื่องที่ 2 การผลิตบัณฑิตตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานน้อย

เรื่องที่ 3 จำนวนนักศึกษาที่ออกกลางคันเพิ่มสูงขึ้น

RMUTP-ERM.S1

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

มุ่งความเป็นเลิศในเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติที่สร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจและสังคม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความเสี่ยง เรื่องที่ 1 รายได้ของคณะมีแนวโน้มลดลง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งความเป็นเลิศในเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติที่สร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจและสังคม

วัตถุประสงค์ที่ 1.2 เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองในทางการเงินได้

ความเสี่ยง	ประเภทของความเสี่ยง (ด้าน)	ปัจจัยเสี่ยง	การวิเคราะห์ความเสี่ยง					แผนบริหารความเสี่ยง		
			การประเมินความเสี่ยง				การควบคุม/ การแก้ปัญหาที่มี อยู่เดิม	รายละเอียด/ผล การประเมิน การ ควบคุมเดิมที่มี อยู่เดิม	การจัดการความ เสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง				
รายได้ของคณะ มีแนวโน้มลดลง	ด้านทรัพยากร การเงิน งบประมาณ	รายได้ของคณะลดลง และนำมาสู่การจัด โครงการหลักสูตร ระยะสั้น เช่น การสอน แต่งภาพ และสร้าง คลิปรีดีโอโดยใช้ Ai	สูง มาก	สูง มาก	สูง มาก	1	วางแผนดำเนิน โครงการ เพื่อ จัดหารายได้เข้า คณะฯ	อยู่ระหว่างดำเนิน โครงการ สามารถ สร้างรายได้เข้า สู่คณะฯ	มีการวางแผน จัดเตรียมโครงการ เพื่อหารายได้	ปีงบประมาณ 2569/ ฝ่ายวิชาการ วิจัย และบริการ วิชาการ

RMUTP-ERM.S2

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

สร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยต่อการบริการเปลี่ยนแปลง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ความเสี่ยง เรื่องที่ 2 การผลิตบัณฑิตตอบสนองโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานน้อย
 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยต่อการรับการเปลี่ยนแปลง
 วัตถุประสงค์ที่ 2.4 เพื่อให้มีกระบวนการพัฒนาการทำงานและหลักสูตรที่ทันสมัย

ความเสี่ยง	ประเภทของ ความเสี่ยง (ด้าน)	ปัจจัยเสี่ยง	การวิเคราะห์ความเสี่ยง				แผนบริหารความเสี่ยง			
			การประเมินความเสี่ยง				การควบคุม/ การแก้ปัญหาที่มีอยู่เดิม	รายละเอียด/ ผลการประเมิน การควบคุมเดิม ที่มีอยู่เดิม	การจัดการความ เสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง				
การผลิตบัณฑิต ตอบสนองโจทย์ความ ต้องการของ ตลาดแรงงานน้อย	ด้านการ ปฏิบัติการ กระบวนการ บริหารหลักสูตร	วิชาชีพเปลี่ยน ผลิตบัณฑิต ไม่ตรงกับตลาด ภายนอก	สูง	สูง	สูง	2	มีการดำเนินงานหลักสูตร ปีการศึกษา 2566 แล้วเสร็จ และดำเนินการ เปิดหลักสูตรเพิ่มเพื่อตอบ โจทย์ตลาดแรงงาน ได้แก่ หลักสูตร ปริญญาโท และ หลักสูตรออกแบบภายใน	การปรับปรุง รายหลักสูตร ให้สอดคล้องกับ ตลาดแรงงาน	การเพิ่มหลักสูตร เพื่อให้ตอบโจทย์ ความต้องการของ แรงงาน	ปีงบประมาณ 2569/ ฝ่ายวิชาการ วิจัย และบริการวิชาการ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความเสี่ยง เรื่องที่ 3 จำนวนนักศึกษาที่ลาออกกลางคันเพิ่มสูงขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยต่อการรับการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ที่ 2.1 เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้สูง

ความเสี่ยง	ประเภทของความเสี่ยง (ด้าน)	ปัจจัยเสี่ยง	การวิเคราะห์ความเสี่ยง				แผนบริหารความเสี่ยง			
			การประเมินความเสี่ยง				การควบคุม/ การแก้ปัญหาที่มีอยู่ เดิม	รายละเอียด/ ผลการประเมิน การควบคุมเดิม ที่มีอยู่เดิม	การจัดการความ เสี่ยง	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง				
จำนวนนักศึกษา ที่ออกกลางคัน เพิ่มสูงขึ้น	ด้านอื่น ๆ เช่น การ เชื่อมโยงข่าวสาร ระหว่างอาจารย์ และนักศึกษา	การรับรู้ พฤติกรรมของ นักศึกษาที่ แตกต่างกัน	สูง มาก	สูง มาก	สูง มาก	3	จัดกิจกรรมภายใน ห้องเรียนระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา ให้มีการพูดคุย หรือ วิธีการอื่น ๆ ให้รับรู้ ถึงพฤติกรรม	มีการจัด กิจกรรมชั่วโมง โฮมรูม และ ระบบแจ้ง ปัญหาการใช้ ห้องเรียน และ ปัญหาทั่วไป	พัฒนาระบบการ แจ้งปัญหาให้ ครอบคลุมมากขึ้น และพัฒนากลไก ในการแก้ปัญหา	ปีงบประมาณ 2569/ ฝ่ายวิชาการ วิจัย และบริการวิชาการ และฝ่ายกิจการ นักศึกษา

แบบฟอร์มการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาส และระดับความรุนแรงจากความเสี่ยง

เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นสูงมาก (มากกว่า ร้อยละ 80)
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูง (ร้อยละ 60 - 80)
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบ้างเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 30 - 59)
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย (ร้อยละ 10 - 29)
1	น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย (น้อยกว่า ร้อยละ 10)

เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยง (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงที่สุด	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีสูงมาก
4	ค่อนข้างรุนแรง	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีค่อนข้างสูง
3	ปานกลาง	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีปานกลาง
2	น้อย	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีน้อย
1	น้อยมาก	ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรมีน้อยมาก

แบบฟอร์มความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์มาตรฐานของโอกาสและผลกระทบ (เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง : Degree of Risk)

ระดับผลกระทบของความเสี่ยง	5 (สูงมาก)	สูง	5.1 สูงมาก	1.2 สูงมาก	5.2 สูงมาก	สูงมาก
	4 (สูง)	สูง	สูง	2.1 สูง	สูงมาก	สูงมาก
	3 (ปานกลาง)	ปานกลาง	ปานกลาง	1.3 สูง	1.1 สูง	สูงมาก
	2 (น้อย)	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
	1 (น้อยมาก)	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
		1 (น้อยมาก)	2 (น้อย)	3 (ปานกลาง)	4 (สูง)	5 (สูงมาก)
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง				

มีความเสี่ยงสูงมาก

มีความเสี่ยงสูง

มีความเสี่ยงปานกลาง

มีความเสี่ยงน้อย

มีความเสี่ยงน้อยมาก